

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

9 במרס 2010

316

כ"ג באדר התש"ע

עמוד

הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון מס' 9) (זכאות של אזרחים ותיקים להטבות), התש"ע-2010. . . 148

הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 14) (נטל ההוכחה), התש"ע-2010. 149

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 94) (דרך גישה לאנשים עם מוגבלות), התש"ע-2010. 150

הצעת חוק האזרחים הוותיקים (תיקון מס' 9) (זכאות של אזרחים ותיקים להטבות), התש"ע-2010*

1. תיקון סעיף 13א
בחוק האזרחים הוותיקים, התש"ן-1989, בסעיף 13א, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
"א) הטבות כאמור בסעיף קטן (א), כולן או חלקן, כפי שקבע השר, יינתנו גם לאזרח ותיק שהוכיח להנחת דעתו של המוסד לביטוח לאומי, כי אלמלא הוראות סעיף 251 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995,² היה זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, ועמד באמות המידה שקבע השר לעניין הזכאות לקבלת ההטבות האמורות; תקנות לפי סעיף קטן זה ייקבעו באישור שר האוצר, ולעניין סוג ההטבות שיינתנו – גם באישור השר שההטבה היא בתחום האחריות של משרדו, והכל באישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת."

ד ב ר י ה ס ב ר

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה לאפשר מתן הטבות לאזרח ותיק שבשל הוראות סעיף 251 האמור נשללה ממנו גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה. הקביעה אילו מבין ההטבות יינתנו תהיה בסמכותו של השר לענייני גמלאים, באישור שר האוצר והשר שההטבה הנדונה היא בתחום האחריות של משרדו, ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

עוד מוצע להסמיך את השר לענייני גמלאים לקבוע אמות מידה נוספות שאזרחים ותיקים כאמור יידרשו לעמוד בהן לעניין קבלת ההטבות, באישור שר האוצר ובאישור ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תוסיף ועדת העבודה הרווחה והבריאות של הכנסת לדון בהטבות שיינתנו ובמנגנון לבירור הזכאות לקבלתן.

אזרח ותיק שזכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן – חוק הבטחת הכנסה), זכאי להטבות הניתנות לפי חוקים שונים או לפי הסכם או נוהג.

לפי סעיף 251 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה-1995, מי שקיבל קצבת נכות לפני שהחל להיות זכאי לקצבת זקנה, זכאי לגמלה נוספת לנכה, בשיעור הפרש שבין קצבת הזקנה שהוא זכאי לה לבין קצבת הנכות שהיה זכאי לה עד שהחל להיות זכאי לקצבת זקנה.

במקרים רבים קבלת הגמלה הנוספת לנכה כאמור שוללת את זכאותם של מקבליה לקבל גמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, ועמה נשללת גם זכאותם לקבל את ההטבות כאמור, חרף העובדה שרמת ההכנסה שלהם דומה לזו של אזרחים ותיקים הזכאים לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה.

חברי הכנסת: רوبرט אילטוב, משה (מוץ) מטלון, חמד עמאר, ליה שמטוב, זאב אלקין

* הצעות חוק מס' 68/18/פ, 189/18/פ, 595/18/פ; הועברו לוועדה ביום א' באב התשס"ט (22 ביולי 2009).

¹ ס"ח התש"ן, עמ' 26; התש"ע, עמ' 297.

² ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

הצעת חוק שוויון ההזדמנויות בעבודה (תיקון מס' 14) (נטל ההוכחה), התש"ע-2010*

1. בחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 9, אחרי תיקון סעיף 9 סעיף קטן (ב) יבוא:
"ג) בלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א), בתובענה של עובד או של דורש עבודה בשל הפרת הוראות סעיף 2, תהא חובת ההוכחה על הנתבע שפעל שלא בניגוד להוראות סעיף 2, אם הוכח כי דרש, במישרין או בעקיפין, מעובד או מדורש עבודה, מידע בנושא שהפליה בשלו אסורה מחמת הטעמים המפורטים בסעיף קטן 2(א)."
2. בסעיף 15 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
"ד) בהליך פלילי בשל הפרת הוראות סעיף 2, חזקה כי הנאשם פעל בניגוד להוראות הסעיף האמור אם דרש, במישרין או בעקיפין, מעובד או מדורש עבודה, מידע בנושא שהפליה בשלו אסורה מחמת הטעמים המפורטים בסעיף 2(א), אלא אם כן הוכיח הנאשם אחרת."

ד ב ר י ה ס ב ר

הפלה את העובד או את דורש העבודה מחמת הטעם האסור.

לפיכך, מוצע להוסיף על ההוראות בדבר היפוך נטל ההוכחה הקבועות בסעיף 9 לחוק הוראה שלפיה בתביעה אזרחית של עובד או דורש עבודה בשל הפרת הוראות סעיף 2 לחוק, יהיה על הנתבע להוכיח כי לא פעל בניגוד להוראות אותו סעיף, אם הוכח שהעובד או דורש העבודה נדרש למסור מידע כאמור.

כמו כן, מוצע לקבוע כי בהליך פלילי המתנהל בשל הפרת הוראות סעיף 2 לחוק, שבו הוכח כי הנאשם דרש מידע כאמור, תקום חזקה כי פעל בניגוד להוראות סעיף 2 לחוק, אלא אם כן יוכיח אחרת.

סעיף 2 לחוק שוויון ההזדמנויות בעבודה, התשמ"ח-1988 (להלן – החוק), אוסר על מעביד להפלות בין עובדיו או בין דורשי עבודה מחמת טעם מהטעמים שבאותו סעיף, בכל אחד מהעניינים המנויים באותו סעיף. באופן דומה נאסר על מעסיק בפועל להפלות לעניינים מסוימים בין עובדיו של קבלן כוח אדם המועסקים אצלו ובין מועמדים לעבודה שהפנה אליו קבלן כוח אדם.

ואולם, פעמים רבות נדרשים עובדים או דורשי עבודה לספק מידע הנוגע לנושאים שהפליה בשלהם אסורה מחמת הטעמים האמורים בסעיף 2 לחוק.

הצעת החוק המתפרסמת בזה באה להבטיח כי אם נדרש מידע כאמור, יהיה על דורש המידע להוכיח כי לא

חברות הכנסת: מרינה סולודקין, שלי יחימוביץ'

* הצעת חוק מס' 959/18/פ: הועברה לוועדה ביום ג' באדר התש"ע (17 בפברואר 2010).
1 ס"ח התשמ"ח, עמ' 38; התש"ע, עמ' 389.

הצעת חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 94) (דרך גישה לאנשים עם מוגבלות), התש"ע-2010*

1. תיקון סעיף 149. בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, בסעיף 149, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:
- "(ד) (1) בסעיף קטן זה, "התאמת נגישות" ו"אדם עם מוגבלות" - כהגדרתם בסעיף 101.058.
- (2) בלי לגרוע מהוראות סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) ומהוראות סעיף 101(ב) ו-(ג), רשאי יושב ראש ועדה מחוזית לקבוע כי על בקשה שעניינה יצירת דרך גישה המהווה התאמת נגישות שהוגשה על ידי בעל זכות בנכס נושא הבקשה, שהוא או בן משפחתו המתגורר עמו הוא אדם עם מוגבלות, לא יחולו הוראות סעיף זה, כולן או חלקן, ובלבד שלא מתקיים אחד מאלה:
- (א) התאמת הנגישות תמנע מאחר שימוש סביר בקרקע או בבניין שלגביהם הוגשה הבקשה, או בקרקע או בבניין גובלים;
- (ב) התאמת הנגישות תפגע באופיו המיוחד של המקום, בשל ערכי היסטוריה, ארכיאולוגיה, אדריכלות או טבע;
- (ג) התאמת הנגישות תחייב שינוי מהותי בבניין.
- (3) החלטת יושב ראש הוועדה המחוזית כאמור בפסקה (2) תינתן בתוך שישים ימים מיום שהתבקש לכך."

ד ב ר י ה ס ב ר

כדי לאזן בין הרצון להקל על אנשים עם מוגבלות ובין זכויות קנייניות ואחרות של בעלי זכויות בנכסים אחרים, מוצע לסייג את הפטור האמור במקרים שבהם התאמת הנגישות תמנע מאחר שימוש סביר בבניין או בקרקע, תפגע באופיו המיוחד של המקום או תגרום לשינוי מהותי בבניין.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית תשקול ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת אם לקבוע כי בקשה למתן פטור על ידי יושב ראש הוועדה המחוזית מתחולת הוראות סעיף 149 האמור שלא ניתנה בה החלטה בתוך המועד הקבוע לכך, תיחשב כבקשה שאושרה או שלא אושרה.

מטרתה של הצעת החוק המתפרסמת בזה היא להקל את דרישות ההליך התכנוני ולאפשר לאנשים עם מוגבלות ליצור דרך גישה אל ביתם המתאימה לצורכיהם, תוך איזון עם זכויות קנייניות ואחרות של שכנים ובעלי נכסים גובלים. סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, מטיל חובה על המבקש היתר לשימוש חורג או להקלה לפרסם את הבקשה ולהודיע עליה, על חשבוננו. מוצע להסמיך את יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה לפטור בקשה שעניינה יצירת דרך גישה כאמור מהוראות סעיף 149, כולן או חלקן, אם המבקש הוא בעל זכות בנכס, והוא או בן משפחתו המתגורר עמו הוא אדם עם מוגבלות. לשם ייעול ההליך, מוצע לקבוע כי החלטת יושב ראש הוועדה המחוזית תינתן בתוך שישים ימים.

חברי הכנסת: חיים אמסלם, אברהם מיכאלי, נסים זאב, דוד אזולאי, יצחק וקנין

* הצעת חוק מס' 1340/18/פ: הועברה לוועדה ביום י"ד בכסלו התש"ע (1 בדצמבר 2009).

1 ס"ח התשכ"ה, עמ' 307; התש"ע, עמ' 366.